

DEUSTUKO UDAL FUNTSAREN ISAD

Identifikazio-arloa

Erreferentziazko kodea	ES 48020 AHFB/BFHA U48020
Titulua	Deustuko Udal Agiritegia
Data(k)	1673 - 1925
Deskribapen maila	Funtsa
Deskribapen-unitatearen bolumena eta euskarria	<ul style="list-style-type: none"> - Metro linealak: 43,45 m/l - Kaxak: 341 - Liburuak: 11 - Espediente-kopurua: 9.549 Papera.

Testuinguru arloa

ekoizlearen izena	Deustuko Udala
Instituzio historia	<p>Deustu elizate bat izan zen, eta 1925ean Bilbori atxikitu zitzaion; horrela, entitate juridiko gisa desagertu zen.</p> <p>Deustu elizatea Uribeko merindadearena zen eta Bizkaiko Jaurerriko Batzar Nagusietako hogeita hamabosgarren eserlekua hartu zuen. Larrako Dorrearen zati bat dago oraindik, eta orain Sarrikoko parkean dagoen gotorlekuaren aztarnak dira. Gainera, jakina da Deustuko San Pedro parrokia XIV. mendekoa dela.</p> <p>Lur Lauko gainerako tokiek eta hiribilduek bezala, Behe Erdi Aroan zehar Bizkaiko lurralde osoan zehar gertatu ziren bandokideen arteko borrokak jasan zituen, bai eta ondorengo gatazka armatuak ere.</p> <p>Lurraldea mendeetan zehar egon zen murgilduta gatazka armatu horietan, bereziki XIX. Mendeko gerra karlisten eraginez.</p> <p>1752an eraiki zen elizateko lehen udaletxea. 1888an, beste eraikin bat egin zen, baina gerra zibilean eraitsi zen.</p> <p>Deustuko asentua baserri gutxi batzuk izan zituen XVI. mendetik, baina horien kopurua pixkanaka handitzen joan zen. XVIII. mendean, populazioa nagusiki nekazaria zen, eta batez ere garia eta mahatsa lantzen zituen.</p>

Instituzio historia	<p>Tradizioz, errepublikaren barruan Erribera nabarmentzen zen, marinelen eta merkataritzaren lekua. Etxe nabarmenen bat zegoel, hala nola Goossenstarrena, eta Goierri, barnealdea eta landagunea, txakolinagatik eta tomateengatik ezaguna zena.</p> <p>XIX. mendearen amaieran, zonaldeak bultzada handia jaso zuen, Bilbo eta Areetako bainuetxea (Getxo) lotzen zuen trena ezarri baitzen. Horri esker, herritarrak Bilboko Erriberako merkatura hurbiltzen ziren beren produktuekin. Trenbidearen proiektua 1872tik bazegoen ere, ez zen martxan jarri 1897ko ekainaren 1era arte.</p>
Artxibo historia	<p>Deustuko elizateko dokumentazioa udal agiritegian egon zen harik eta elizatea entitate juridiko gisa desagertu zen arte, 1925ean Bilboko hiribilduari behin betiko atxiki ondoren. Deustuko dokumentu-funtsak Bilboko Agiritegian egon ziren 1995ean BFAOra eraman zituzten arte.</p> <p>Deustuko agiritegia tamaina handikoa da, eta ez du gordetzen ia XIX. mendea baino lehenagoko agiririk. Funts gehienak XIX. mendearen azken herenaren eta XX. mendearen artean sortu ziren.</p> <p>BFAHn gordetako dokumentazioaren artean, 1868an Deustuko Udal Agiritegian zeuden dokumentu, liburu eta espedienteen inbentarioa dago.</p> <p>1983an, artxiboa Bidebarrieta kaleko liburutegiko sotoetan zegoen, itsasadarraren ondoan. Urte horretako abuztuaren 23an, Bilbok eta Bizkaiko zati handi batek uholde izugarri bat eta haren ondorio latzak jasan zituzten. Deustuko Udal Agiritegia, erantsitako gainerako elizateena eta Bilboko Historikoa desagertzeko zorian egon ziren, ezinezkoa izan baitzen dokumentazioa ateratzea ura eraikinean sartu eta erabat estali baino lehen. Azkenean sotoetara sartu eta funtsak berreskuratzeko lanak antolatu ahal izan zirenean, Garellanoko kuarter zaharreko pabilioietara eraman ziren. Han, dokumentuak zaharberitzen hasi ziren.</p> <p>BFAHko egoitzara iritsi zirenean, zaharberitze-lanekin jarraitu zuten, eta lehengo antolaketa berreskuratu zuten.</p>
Sarrera modua	<p>BFAHn utzitako dokumentazioa 1995eko otsailaren eta martxoaren artean sartu zen, Bizkaiko Foru Aldundiak eta Bilbo Udalak urte horretako otsailaren 15ean sinatu zuten lankidetzeta-hitzarmena betetzeko.</p>

Eduki eta egitura arloa

Irismena eta edukia	Deustuko elizateak eta Udalak 1673 eta 1925 bitartean sortutako dokumentazio historikoa. Artxibo osoa da.
Balorazioa, hautaketa eta ezabaketa	Kontserbazio iraunkorreko dokumentazioa.
Sarrera berriak	Deustuko Udalak ekoiztutako dokumentazio guztia bertako Agiritegian dago eta ezin da sarrera berririk sortu, udalerrria desagertu egin baita Bilbori anexionatu delako.
Erakundea	Dokumentazioa Udal Artxibozainen Lantaldearen sailkapen-koadroaren bidez antolatu da, serie batzuekin handituta. Koadroa BFAHn dauden udalerrri guztietarako erabiltzen da, eta, beraz, baliteke udalerrri horretan sortutako dokumentazioaren artean serie batzuk ez islatzea. Gobernuaren, Idazkaritzaren eta Udal Administrazioaren eta Ogasunaren jarduerak hartzen ditu, honela: <ul style="list-style-type: none"> – Gobernua: 1404 dokumentu 1673 eta 1925 bitartekoak. – Idazkaritza: 7156 dokumentu 1762 eta 1925 bitartekoak. – Ogasuna: 989 dokumentu 1760 eta 1924 bitartekoak.

Sartzeko eta erabiltzeko baldintzen arloa

Sartzeko baldintzak	Sarrera askea. Salbuespenetarako, ikus Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoaren ISAD.
Erreproduktzio baldintzak	Erreproduktzio askea. Salbuespenetarako, ikus Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoaren ISAD.
Dokumentuen hizkuntza/idazkera	Gaztelania.
Ezaugarri fisikoak eta baldintza teknikoak	Kontserbazio-egoera, oro har, ona da.
Deskribapen tresnak	Dokumentazio guztia katalogatuta dago, eta Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoko Udal Atalak erabiltzen dituen deskribapen-tresnen bidez eskura daiteke: <ol style="list-style-type: none"> a. Sailkapen-koadroa. b. ARWE datu-basea, artxiboari buruzko katalogazioa kudeatzeko. Hainbat sarbide-puntu eta onomastika, toponimia eta gaikako indize ditu. c. ARIT datu-basea, kanpo-kontsultarako, aurrekoaren informazio eta sarbide berarekin.

Lotutako dokumentazio arloa

Jatorrizko dokumenturik ote dagoen eta horien kokalekua	Dokumentazio guztia originala da.
Kopiarik ote dagoen eta horien kokalekua	Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoa gordetzen duen dokumentazioaren zati bat digitalizatzen eta Interneten erabiltzaileen eskura jartzen ari da. Sarbidea ARITen datu-basearen bidez ere egiten da. Laster dokumentazioaren zati bat digitalizatzen hastea aurreikusten da.
Lotutako deskribapen unitatea	Deustuko Udalarekin zerikusia duten dokumentu-iturriak daude BFAHren atal guztietan, batez ere administrazio sailean eta sail judizialean. Udalerria 1924. urtean desagertu zenez, ez dago data horren ondorengo dokumentaziorik.
Argitalpenei buruzko oharra	Palacios Martínez, Roberto (2014). Estudio Histórico-Artístico de la Villa de Bilbao. Monografías de los Pueblos de Bizkaia. Diputación Foral de Bizkaia. Bilbao.

Oharren arloa

Oharrak	Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoko Udal Atalak artxibo historikoaren funtzioa betetzen du funtsak gordailutu dituzten udalerrientzat.
---------	--

Kontrol arloa

Artxibozainaren oharra	Actuaciones Culturales Estrategicas 4 SL enpresak Bizkaiko Agiritegi Historikoko udal-atalerako egindako deskribapena, bertako teknikariak gainbegiratuta.
Arauk edo erregelak	General International Standard Archival Description, Second Edition, ISAD (G) (Agirien Deskribapenerako Nazioarteko Arau Orokorra). Deskribapen Agirien Batzordeak hartutakoa Agirien Nazioarteko Kontseiluan, Stockholmen (Suedia), 1999ko irailaren 19-22an. Madril. 2000.
Deskribapenaren data	20/01/2020